

Paežerių dvaro rūmai, 1795–1799 m., Vilkaviškio r. Paežeriai manor house, 1795–1799, Vilkaviškis District

Verkių dvaro ansamblio paviljonas, XVIII a. pab., Vilnius Pavilion of the ensemble of Verkiai manor, the end of the 18th century, Vilnius

Vilniaus evangelikų reformatų bažnyčia, 1830–1835 m., Pylimo g., 18 Reformed Evangelic Church of Vilnius, 1830–1835, Pylimo Street 18

Vidiškiai, and elsewhere. Though Classical forms persisted, local architectural designs, through Russian influence, acquired the features of the Empire style; after 1830 they manifest the impact of Romanticism. Alumni of Vilnius University, Michael Schultz and Karolis Podčasinskis designed the most impressive structures representative of late Classicism. Schultz interpreted Classical forms in his unique manner without aiming at monumentality. The structures built to his designs are functional, approaching in their proportions the Empire style. In 1807–1811, he designed several buildings for Vilnius University, the facade of the Aula (Assembly Hall) in the Great (Skarga) Courtyard, the *Anatomicum* (Maironio St No 12; from 1861, Cathedral of the Dormition of the Holy Mother of God) and Chemistry College, which incorporates a rotunda auditorium (A. Volano St No 2 / Šv. Mykolo St No 7). He converted the so-called Frank House, Didžioji No 1, into flats for university professors and designed its façade of Classical forms. He also created a unique interior for the flat at S. Skapo St No 13, where he used features of different Greek Orders and floral motifs. From 1802 to 1812, he designed a stonework church, 14 chapels of the Stations of the Cross and a bell tower at Vabalninkas, and a mansion and rectory at Antašava. Podčasinskis, who worked as architect of Vilnius University from 1819, recreated the interior of the Church of St John the Baptist and St John Evangelist and designed the interior for the Aula and Professors' Reading Hall. In 1830–1835, the Evangelical Reformed Church of pure Classical forms was built to his design on Pylimo Street with a portico of six Corinthian columns. His work on the manor houses at Tuskulėnai and Jasiūnai estates displays the influence of the Russian Empire and Romanticism styles. Podčasinskis was in charge of the construction work in 1816–1819 of the most majestic ensemble of late Classicism in Lithuania, the residence of the Russian governor, which was built to the design of Vassily Stasov. Built on a strictly symmetrical plan, with two face facades, the palace represents a composition typical of Russian Empire style and as such is unique to Lithuania. The Chodkevičius Palace (Didžioji St No 4, rebuilt around 1825) and the Tiškevičius Palace (Trakai St 1 / Pylimo St 26; rebuilt in 1790, 1840, and around 1860) in Vilnius have preserved their Classical plan and features of the façade.

Numerous agricultural estates had their buildings and grounds redesigned over the period dominated by Classicism in Lithuania, and new ones were designed and built along Classical lines. The buildings of such rural estates feature an axial arrangement that directs the movement towards the principal building. Manor houses, featuring a rectangular plan with a Classical portico, open up onto a parterre with the rest of the buildings arranged symmetrically on both sides and surrounded by landscaped parks, usually integrating water features. A unique arrangement is implemented in the layout of the Rokiškis estate, where the main square of the town links the church and the manor house with its surrounding buildings, the majestic Pakruojis estate features an axial plan, and the Joniškėlis estate also stands out through its direct link with the village. The manor houses display symmetrical designs and their façades feature a portico with columns and triangular pediments (Raguvele, Bartkuškis), and single-story structures are built with mezzanines (Šumskas, Čiobiškis, Leipalingis, Dūkštas). Some of the mansions protrude into the park (Rokiškis, Pakruojis, Paežeriai, Šumskas estates), and incorporate a sumptuous dancing hall with enfilade rooms.

Deprived of their owners, these rural estates suffered periods of neglect. In spite of that, many have retained the forms representative of mature Classicism, thus constituting an important part of Lithuanian architectural heritage.

Written by Morta Baužienė
Photos Sigitas Gaudėža

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS

LIETUVOS KLASICISTINĖ ARCHITEKTŪRA CLASSICISM IN LITHUANIAN ARCHITECTURE

Vilniaus Arkikatedra Bazilika, 1782–1803 m. Vilnius Cathedral Basilica, 1782–1803

LIETUVOS KLASICISTINĖ ARCHITEKTŪRA

XVIII a. antroje pusėje Abiejų Tautų Respublikoje prasidėjęs politinis chaosas skatino reformų paieškas. Švietėjų, aukštųjų proto ir mokslo galią, sąjūdis Europoje sukėlė kultūros ir visuomenės gyvenimo poslinkius. Lietuvoje atsirado periodinė spauda, 1773 m. panaikinus Jėzuitų ordiną buvo įvykdyta švietimo reforma. Visuomenės gyvenimo permainos paskatino domėtis antikos ir renesanso menu. Europoje kilo nauja meno srovė – klasicizmas (iš lot. *classicus* „pavyzdinis“; kartais jis dar vadinamas neoklasicizmu). Šio meno kūrėjai, laikęsi antikos ir renesanso principų, siekė darnos, absoliutaus grožio ir tobulumo, kurie suteiktų žmogui pusiausvyrą ir ramybę. Architektūroje pastatų ir ansamblių planavimui būdinga simetrija, sukurta stačiakampėmis ir kvadratinėmis struktūromis, naudojant orderines sistemas, kolonų portikus ir trikampius frontonus. Buvo statomi naujo tipo pastatai: mokyklos, teatrai, arklių pašto stotys, prekybos namai ir kt.

Klasicizmo stiliaus pradžia Lietuvoje laikomi 1770 m., kuriais iš Romos atvyko architektas Carlo Spampani (1740–1783). Daugelyje Europos šalių klasicizmas gyvavo iki 1830 m., o Lietuvoje – ilgiau, iki 1860 m. Išskiriami du Lietuvos klasicizmo raiškos laikotarpiai, kurių riba yra 1795 m. – Abiejų Tautų Respublikos trečiasis žemių padalijimas ir Lietuvos prijungimas prie Rusijos imperijos. Pirmojo laikotarpio pradžios architektūrai būdinga baroko ir klasicizmo formų sintezė, o jo pabaigoje stilius tapo brandžiausias, susikūrė Vilniaus klasicizmo mokykla. Lietuvoje formavosi nuo karaliaus dvaro nepriklausomas, ilgaamžėmis architektūros tradicijomis grindžiamas klasicizmas, išsiskyręs meniniu formų saikingumu, kuklesne pastato vidaus ir išorės puošyba, santūresne raiška. Labai trumpai naujajį stilių Lietuvoje taikė iš kitur atvykę architektai. Visuomenėje architektūros prestižą kėlė jau nuo 1770 m. Vilniaus universitete dėstytas praktinis, o nuo 1773 m. – ir teorinis architektūros kursas. 1793 m. buvo įsteigta Architektūros katedra. Joje studijavo būsimoji Vilniaus klasicizmo mokyklos kūrėjai: Laurynas Gucevičius (1753–1798), Mykolas Angelas Sulcas (1769–1812), Karolis Podčasinskis (1790–1860) ir kt.

Būdingus ankstyvojo klasicizmo pastatus, paskatinusius tolesnę klasicizmo architektūros plėtotę Lietuvoje, sukūrė iš Varšuvos apie 1768 m. atvykęs Martynas Knakfusas. Tai Troškūnų Švč. Trejybės bažnyčia (1774–1789), kurios didžiojo dorėninio orderio kolonų portikas užbaigiamas frontonu su lenktomis voliotomis šonuose, laužytu mansardinio stogu uždengti Paežerių dvaro rūmai (1795–1799), grynų ankstyvojo klasicizmo formų Vilniaus universiteto Astronomijos observatorijos priestatas (1782–1788), Verkių rezidencinio ansamblio ofisinis, Sulistrovskių (S. Skapo g. 4), de Reusų (S. Daukanto a. 2 / Liejyklos g. 5), Abramavičių (Didžioji g. 36) rūmai Vilniuje. Ankstyvojo klasicizmo formas ir vėlyvojo baroko kompoziciją Kauno rotušės fasaduose ir bokšte 1771–1780 m. sėkmingai suderino čekų kilmės architektas Janas Mattekieris. Ramia didybe dvelkia Augustino Kosakausko apie 1778 m. rekonstruoti Vilniaus pranciškonų vienuolyno rūmai, kurių fasaduose yra daug baroko elementų: sudvigubinti piliastrai, karpyto silueto frontonai, suapvalinti kampai. Panašių derinių gausu ir pagal jo projektą 1780–1824 m. pastatytoje Žemaičių Kalvarijos Švč. Mergelės Marijos apsilankymo bažnyčioje.

Jau XVIII a. paskutiniame dešimtmetyje ankstyvojo klasicizmo formos pakito, atsirado dalių ir visuomenės proporcijų darna, orderinės sistemos formuojami pastatai įgijo aiškų funkcionalų geometrinį tūrį, monumentalų siluetą. Ankstyvasis klasicizmas perėjo į brandaus vilnietiško klasicizmo etapą. Prie šio stiliaus kūrimo ypač daug prisidėjo L. Gucevičius. Per trumpą, bet labai intensyvią kūrybos laikotarpį jis sukūrė brandžiausius Vilniaus klasicizmo architektūros pastatus, kuriuose savitai derino ramų didingumą, proporcingumą bei dekorą saikingumą ir sugebėjo juos susieti su gamta bei jau esamais statiniais. 1781 m. L. Gucevičius iš M. Knakfuso perėmė Verkių ansamblio kūrimo darbą: suprojektavo didingus simetriško plano su trimis rizalitais centrinis rūmus (neiškikę), kompaktiško tūrio administracinį pastatą (Jeruzalės g. 45), arklidžių kompleksą su didžiojo orderio šešių kolonų portiku pagrindiniame fasade ir simetriško plano, santūrių proporcijų paviljoną (Žaliųjų Ežerų g. 37

ir 53), parke stovėjusią smuklę, malūną, kitus ansamblio pastatus, suprojektavo parką. Dirbdamas Verkiuose, L. Gucevičius suprojektavo dar du svarbiausius Vilniaus visuomeninius pastatus – Rotušę ir Katedrą. Dėl sukilimo ir politinių permainų abiejų statyba buvo baigta tik po architekto mirties.

Dviejų aukštų beveik kvadratinio plano Vilniaus rotušė buvo statoma 1785–1799 m. Monumentalus šešių dorėninių kolonų portikas su žemu trikampiū frontonu pagrindiniame fasade, atsuktame į Didžiąją gatvę, tapo pagrindiniu šios Senamiesčio dalies akcentu. Pirmame aukšte buvo keturiais kvadratinio plano stulpais apribota vidaus kiemą primenanti svarstyklių patalpa, į kurią buvo įvažiuojama iš šonų. Miesto administracijai skirtose antro aukšto patalpose į akis krinta iškilmingas klasicistinis dekoras.

1782 m. prasidėjo beveik du dešimtmečius su prtraukomis vykę Vilniaus katedros rekonstravimo darbai, kuriuos po L. Gucevičiaus mirties užbaigė M. A. Šulcas. L. Gucevičius paliko buvusios gotikinės šventovės vidaus sienas, simetriškai Šv. Kazimiero koplyčiai pristatė zakristiją, o priekinėje pastato dalyje suprojektavo dvi koplyčias be kupolų. Kampinius akcentus ir pagrindinio tūrio šonuose pristatytas koplyčias jis galerijomis sujungė su šoninėmis kolonadomis. Didybės ir iškilmingumo pastatui suteikia pagrindinio fasado šešių dorėninių kolonų portikas, praturtintas Tommaso Righio (1727–1802) sukurtomis barokinėmis skulptūromis ir reljefais. Katedros pastatas – tai lietuviškojo klasicizmo šedevras, turėjęs įtakos tolesnei Lietuvos šventovių statybai.

L. Gucevičiaus amžininkai stengėsi projektuoti taip, kaip jis, o dvarų ar bažnyčių statytojai ir užsakovai kūrė legendas, kuo žymusis architektas prisidėjo prie konkretaus pastato atsiradimo. Taigi galima sudaryti ilgą sąrašą klasicizmo pastatų, kurių autoriumi be jokio dokumentinio pagrindo laikomas L. Gucevičius: tai yra Antazavės, Buivydžių, Cirkliškio dvarų rūmai, Rokiškio dvaro ofcinos, Leibočiko namai Vilniuje, Vokiečių g. 16, Maišiagalos, Jonavos, Čiobiškio, Cirkliškio, Buivydžių, Sudervės bažnyčios ir kiti objektai.

1790 m. L. Gucevičius parengė Vilniaus miesto vakarinės ir pietvakarinės dalių topografinį planą, tapusį pagrindu toliau planuoti sostinę. Svarbiausias klasicistinio miesto plano elementas buvo kompozicijos ašis, jungusi pagrindinius objektus. Toje ašyje buvo suplanuojama turgaus aikštė, aplinkui plėtojamas stačiakampis gatvių tinklas. Nauji planavimo principai taikyti po gaisrų perplanuojant gyvenvietes (Kamajai, 1745), rekonstruojant miesto centrą (Eišiškės, 1760–1765; Seda, 1765), vykdant esminį perplanavimą ekonomikos sumetimais (Šiauliai, 1774), plečiant miestą naujoje teritorijoje (Rokiškis). Perplanuojant miestų centrus aikštėse buvo statomi įspūdingi prekybos namai su kolonadomis, portikais (Adučiškyje, Žagarėje, Sedoje, išliko tiktai Rokiškyje), smuklės (Žeimelyje, Maišiagaloje). XIX a. antrojoje pusėje kai kurie miestai buvo pertvarkyti taikant rusų miestų plano principus, t. y. buvo taikoma stačiakampė (Tauragė, Kaunas) arba vėduoklės (Trakai, Zarasai, Rietavas) plano schema.

Vėlyvojo klasicizmo laikotarpiu, nusižiūrėjus į Vilniaus katedros architektūrinės formas, Mielagėnuose, Nedingėje, Onuškyje, Taujėnuose, Vidiškiuose ir kitur buvo pastatyta bebokščių bažnyčių su portikais. Toliau buvo laikomasi brandaus klasicizmo tradicijų, be to, dėl Rusijos įtakos atsirado ampyro, o nuo 1830 m. – romantizmo bruožų. Įspūdingiausias vėlyvojo klasicizmo pastatus suprojektavo Vilniaus universiteto auklėtiniai M. A. Šulcas ir K. Podčasinskis. M. A. Šulcas savitai interpretavo klasicizmo formas, nesiekė monumentalumo. Jo pastatai funkcionalūs, ekonomiški, ampyriui artimų proporcijų. 1807–1811 m. M. A. Šulcas suprojektavo Vilniaus universiteto pastatus: Aulos (Kolonų salės) fasadą Skargos kieme, Anatomikumą (Maironio g. 12; nuo 1861 m. – Skaisčiausios Dievo Motinos soboras), Chemijos kolegiją su rotundine auditorija (A. Volano g. 2 / Šv. Mykolo g. 7), pritaikė profesorių butams namą Didžiojoje g. 1 (vadinamasis Franko namas), suprojektavo klasicistinį jo fasadą, sukūrė originalų buto S. Skapo g. 13 interjerą, dekorui panaudojęs įvairių orderių sistemas, jų sudedamąsias dalis ir augalinius motyvus. Be to, 1802–1812 m. jis suprojektavo akmens mūro Vabalninko sakralinių pastatų ansamblių (bažnyčia, 14 stacijų koplyčių, varpine), Antašavos dvaro rūmus ir kleboniją. Vilniaus universiteto architektu nuo 1819 m. dirbęs K. Podčasinskis perdirbo Šv. Jonų bažnyčios interjerą, sukūrė Aulos, Profesorių skaityklos interjerus. Pagal jo projektą Vilniuje, Pylimo gatvėje, 1830–1835 m. iškilo grynų

klasicizmo formų Evangelikų reformatų bažnyčia su šešių korintinių kolonų portiku. Jo suprojektuotiems Tuskulėnų, Jašiūnų dvarų rūmams būdingos ampyro su romantizmo apraiškomis formos. K. Podčasinskis vykdė didingiausio Lietuvos vėlyvojo klasicizmo ansamblio – Vilniaus generalgubernatoriaus rūmų, 1816–1819 m. suprojektuotų Vasilijaus Stasovo, statybos darbus. Griežtai simetrinio plano su abiem reprezentaciniais fasadais rūmų kompozicija būdinga rusų ampyriui, šie rūmai yra vieninteliai tokie Lietuvoje. Vėlyvojo klasicizmo plano struktūrą ir fasadų formas yra išlaikę Chodkevičių (Didžioji g. 4, rekonstruoti apie 1825 m.), Tiškevičių (Trakų g. 1 / Pylimo g. 26, rekonstruoti 1790, 1840, apie 1860 m.) rūmai Vilniuje.

Klasicizmo laikotarpiu buvo rekonstruota, perplanuota ir naujai sukurta daugybė dvaro sodybų ir ansamblių. Sodybų planavimui būdinga ašinė kompozicija, kai pagrindinė judėjimo linija nurepiama reprezentacinio centro – rūmų link. Pagrindinis sodybos pastatas – stačiakampio plano rūmai su klasicistiniais portikais, rūmų priekyje – parteriai su simetriškai abiejose pusėse išdėstytais pastatais; sodybas supa peizažiniai parkai, kuriuos praturtina vandens telkiniai. Originali kompozicija – miestelio aikštė jungia bažnyčią ir dvarą – būdinga Rokiškio dvaro sodybai, didingo Pakruojo dvaro ansamblio ryški ašinė kompozicija, tiesiogine jungtimi su miesteliu išsiskiria Joniškėlio dvaro sodyba. Dvarų rūmų planui būdinga simetrija, fasadams – kolonų portikai, trikampiai frontonai (Raguvelės, Bartkuškio), vienaukščiai rūmai turi mezoninus (Šumsko, Čiobiškio, Leipalingio, Dūkšto). Rūmuose, kartais su iškyša į parko pusę, yra puošnios šokių salės (Rokiškio, Pakruojo, Paežerių, Šumsko), patalpos suplanuotos anfiladiskai. Nors veikiami laiko ir netekę šeiminių dvarai labai nukentėjo, daugelio jų išorė išlaikė brandaus klasicizmo formas, ir jie yra svarbi klasicistinio Lietuvos kultūros paveldo dalis.

Teksto autorė Morta Baužienė
Fotografas Sigitas Gaudėža

Vilniaus miesto rotušė, 1785–1799 m. Vilnius Town Hall, 1785–1799

CLASSICISM IN LITHUANIAN ARCHITECTURE

1785

The political chaos that erupted in the second half of the 18th century in the Commonwealth of Poland and Lithuania was an incentive to seek reforms. The Enlightenment movement, extolling the powers of intellect and science, brought about changes in the cultural and social life in Europe. In Lithuania, the new winds resulted in the emergence of periodicals and also the educational reform of 1773 following the banning of the Jesuit Order. The changes in social life soon found a reflection in the interest in the Classical and Renaissance art, giving rise in Europe to a new artistic trend of Classical Revival (from the Latin *classicus*, “exemplary”), also called Classicism or Neoclassicism. The proponents of this fashion adhered to the principles of Classical antiquity and the Renaissance, seeking in their work harmony, absolute beauty, and perfection that would lend stability and peace to a human being. This produced architecture that achieved a sense of symmetry by relying on rectangular and square elements, Classical Orders, porticos, and triangular pediments. Buildings of a new type, like schools, theatres, horse post stations, and trading houses were constructed in this style.

The arrival into the country of the Roman architect Carlo Spampani (1740-1783) is considered to mark the beginning of Classicism in Lithuania. Although in most European countries, the trend died out around 1830, it persisted in Lithuania until 1860. In Lithuania the style evolved through two periods, the dividing line being established by the year of 1795, the Third Partition of the lands of the Polish-Lithuanian Commonwealth and the ensuing annexation of Lithuania by the Russian Empire. The first period is characterized by the synthesis of Classical and Baroque forms, and by the end of its domination, the style matured and evolved as a school of Vilnius Classicism. In Lithuania the trend developed independently from the royal court: steeped in the centuries-long local architectural tradition, the local Classical designs stood out through moderate artistic forms and understated interior and exterior décor. For a very short while, the structures of the new type were built to foreign designs. Meanwhile, the prestige of architecture in Lithuania was growing as Vilnius University started teaching a practical architecture course in 1770 and a course in architectural theory in 1773. In 1793, a chair of architecture opened at Vilnius University. It turned out to produce the architects responsible for the creation of Vilnius School of Classicism: Laurynas Gucevičius (1753-1798), Michael Schultz (1769-1812), Karolis Podčasinskis (1790-1860), and others.

Martin Knackfuss, who arrived from Warsaw around 1768 and built some structures typical of the early stage of the Classicism in Lithuania, laid the foundations for the development of the style. His work includes the Holy Trinity Church at Troškūnai (1774-1789), featuring a grand Doric portico crowned by a pediment incorporating curved volutes, and the palace at Paežeriai, with a broken mansard roof (1795-1799). In Vilnius, his work includes the extension of the Vilnius University observatory in pure Classical forms (1782-1788), the wings (*officinae*) of the palace at Verkiiai, and a number of mansions in Vilnius: the Sulistrovski (S. Skapo St No 4), de Reus (S. Daukanto Sq No 2 / Liejyklos St No 5), and Abramavičius (Didžioji St No 36). The front facade of Kaunas Town Hall and the tower (1771-1780) are the result of a successful match of early Classical Revival and late Baroque by the architect John Mateker, who was of Czech origin. The Franciscan monastery recreated around 1778 by Augustinas Kosakauskas is both a quiet and stately presence in Vilnius. The facades of the monastery incorporate abundant Baroque elements like paired pilasters and broken pediments with rounded corners. His design of the Visitation Church at Žemaičių Kalvarija (built from 1780 to 1824) exploits plentiful similar arrangements.

At the turn of the 18th century, the trend evolved into architectural designs featuring an inner balance of each element to the whole, a clearly functional and geometrically structured volume, and a monumental shape articulated by the Classical Order. Laurynas Gucevičius was one of the architects whose

contribution was critical to the emergence of the mature Vilnius Classicism. His short but prolific career yielded the buildings that brought the unique style evolving in Vilnius to consummation. The sense of proportion and moderate décor in his designs combine with peaceful majesty. His special skill ensured the harmonious blend of his architecture with nature and the work of previous architects.

In 1781 Gucevičius took over the design of the ensemble at Verkiiai from Martyn Knackfuss. He designed the stately symmetrical central section of the palace with three *risalita* ledges (which have not survived), a compact administrative building (Jeruzalės St No 45), stables with a façade of six Doric columns, and a pavilion with a symmetrical plan and moderate proportions (Žaliųjų ežerų No 37 and No 53). He also laid out a park, a tavern that stood in the park, a mill, and other structures. While working at Verkiiai, the architect designed two other key public buildings in Vilnius, the Town Hall and the Cathedral. The uprising and political changes delayed the completion of the construction of both after the death of the architect.

The Town Hall of Vilnius, a two-storey structure laid out on an almost square plan, was built from 1785 until 1799. The monumental six-column portico crowned with a low triangular pediment of the front façade dominates the entire Old Town section opening on to Didžioji Street. The ground floor was a space framed by four piers, similar to an inner courtyard, which held scales and carts could enter it from the sides. The first floor dedicated to administrative premises strikes the eye with its solemn décor in the Classical manner.

The remodelling of Vilnius Cathedral, which was to last almost two decades with intermissions, started in 1782 and was completed after the death of Laurynas Gucevičius by Michael Schultz. Gucevičius retained the interior walls of the previous Gothic church and added a sacristy symmetrical to St. Casimir’s Chapel and two front chapels without domes. He also joined the protruding chapels by installing two rows of columns. The cathedral owes its stately air mainly to the portico comprising six massive Doric columns, enriched by Baroque sculpture and relief work of the Italian Tommas Righi (1727-1802). The Classical cathedral is a period masterpiece that had a considerable following in the designs of churches across Lithuania.

While contemporary architects tried to follow the style of Gucevičius, his patrons and builders of churches and mansions circulated legends of his contribution to particular structures. It is possible to draw up a list of buildings with Classical forms that are attributed to him without corroborative documents. Among them are the manor houses of rural estates at Antazavė, Buivydziai, and Cirkliškis, the *officinae* of the manor house of Rokiškis estate, Leibočicas House in Vilnius on Vokiečių No 16, and the churches in Maišiagala, Jonava, Čiobiškis, Cirkliškis, Buivydziai, and Sudervė.

In 1790, Gucevičius drafted a topographic map of the western and south-western part of Vilnius. This map was used for the further development of the capital city. The Classical city was laid out around a central axis that connected its key structures. A market place was situated at the axis of a rectangular network of streets. The new principles were applied in Lithuania to remap a settlement after the fire (Kamajai, 1745), remodel city centres (Eišiškės, 1760–1765; Seda, 1765), make alterations driven by economic circumstances (Šiauliai, 1774), and enlarge a town (Rokiškis). Remapping of the city centre involved the construction, on the main square, of impressive trading houses with colonnades and porticos (in Adučiškis, Žagarė, Seda, and Rokiškis [the only extant]), and inns (at Žeimelis, Maišiagala). In the second half of the 19th century, some towns were remodelled to Russian town designs and therefore feature a rectangular (Tauragė, Kaunas) or fan street arrangement (Trakai, Zarasai, Rietavas).

The architectural forms of Vilnius Cathedral set the model in the late Classicist period for the construction of churches with porticos and without towers in Mielagėnai, Nedingė, Onuškis, Taujėnai,